

**UCHWAŁA NR XLV/1204/2023
RADY GMINY CHEŁMIEC**

z dnia 8 grudnia 2023 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2023 r., poz. 1426 ze zm.) Rada Gminy Chełmiec uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chełmiec.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01.01.2024r.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Szoldrowski

Załącznik do uchwały Nr XLV/1204/2023
Rady Gminy Chełmiec
z dnia 8 grudnia 2023 r.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026

Wprowadzenie

Do zadań własnych określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wsparcia rodziny.

Podmiotem realizującym te zadania na terenie gminy Chełmiec jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmcu.

Działa on zgodnie z regulacjami prawnymi, zawartymi przede wszystkim w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. W związku z realizacją zadań wynikających ze Statutu i rozeznaczonych potrzeb mieszkańców gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie dostosowuje strukturę organizacyjną placówki i rozszerza ofertę dla osób potrzebujących pomocy.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zasadnicze cele pomocy społecznej to:

- 1) doprowadzenie osoby i rodziny otrzymującej pomoc społeczną do życiowego usamodzielniania;
- 2) integrowanie ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie;
- 3) zapewnienie potrzebującym wsparcia w przezwyciężaniu trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać, i umożliwić im życie w godnych warunkach;
- 4) stworzenie zabezpieczeń finansowych dla osób pozbawionych dochodów lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym lub niepełnosprawnych;
- 5) udzielanie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznych, w tym przemocą w rodzinie.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których: zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny bądź też jakość życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Jej celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. Pomoc społeczna ma także na celu umożliwienie osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Celem pomocy społecznej jest również zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. Chodzi o profilaktykę, która należy do najtrudniejszych zadań pomocy społecznej, bowiem wymaga większego profesjonalizmu pracowników socjalnych, współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami np. szkołą, policją oraz poszukiwania odpowiedzi na pytanie, kiedy osoba lub rodzina zrobiła pierwszy krok, który doprowadził ją do trudnej sytuacji.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzina od zawsze stanowiła podstawową komórkę społeczną, na której opiera się społeczeństwo, w skład której wchodzi odpowiednio rodzice oraz dzieci. Rodzina jako grupa społeczna przekazuje wartości, dziedzictwo kulturowe, a przede wszystkim zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje głównie stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zaspokojenia podstawowych potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość każdego człowieka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości, sposób późniejszego funkcjonowania oraz umiejętności personalne. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcja opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Do elementarnych przyczyn występowania współczesnych problemów w rodzinie można zaliczyć pogorszenie się sytuacji ekonomicznej, w związku ze znacznym wzrostem kosztów utrzymania oraz życia. Wymienione elementy w dużej mierze wpływają destrukcyjnie na rozwój rodziny, a w konsekwencji na rozwój dzieci w rodzinie. Ponadto, można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych, ale także wzrost liczby rozwodów. Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na

zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, odpowiednie instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest kontynuacją poprzedniego Programu (Program Wspierania Rodziny w na lata 2021 - 2023) oraz jest dokumentem, który scala podejmowane działania na rzecz rodziny.

Podstawa prawna:

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

2. Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2027

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

Gminne Programy Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Diagnoza społeczna

Gmina Chełmiec jest gminą wiejską położoną w północnej części powiatu nowosądeckiego w województwie małopolskim. Zajmuje obszar o powierzchni 11 201 ha (ok. 7,2% pow. powiatu) i liczy 29 436 mieszkańców (stan na dzień 30.09.2023 roku). Siedzibą urzędu gminy jest Chełmiec. Obszar gminy otacza pierścieniem sąsiadujące od południa miasto Nowy Sącz. Ponadto od południowego zachodu graniczy z gminą Podegrodzie, od zachodu z gminą Limanowa (powiat limanowski), od północy z gminami: Łososina Dolna i Gródek nad Dunajcem, od północnego wschodu z gminą Korzenna, od wschodu na niewielkim odcinku z gminą Grybów, od południowego wschodu z gminą Kamionka Wielka. Teren gminy podzielony jest naturalnie korytem rzeki Dunajec na część wschodnią i zachodnią.

W skład gminy wchodzi 27 miejscowości: Bicyzycy Dolne, Bicyzycy Górne, Boguszowa, Chełmiec, Chomranice, Dąbrowa, Januszowa, Klęczany, Klimkówka, Krasne Potockie, Kunów, Kurów, Librantowa, Mała Wieś, Marcinkowice, Naściszowa, Niskowa, Paszyn, Piątkowa, Rdziostów, Świniarsko, Trzetrzewina, Ubiad, Wielogłowy, Wielopole, Wola Kurowska, Wola Marcinkowska.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,

2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wszystkie jednostki pomocowe działające na terenie Gminy w określony sposób zajmują się wspieraniem rodziny w różnych obszarach jej funkcjonowania, a ich integralne, holistyczne oddziaływania pozwalają uzyskać zamierzone efekty i wprowadzić istotne zmiany w zakresie funkcjonowania instytucji rodziny. Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny stanowi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania. W 2022 roku objętych pomocą społeczną było około 600 rodzin.

Na przestrzeni lat 2020-2023 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych uległa spadkowi. W 2020 roku pomoc została udzielona 63 rodzinom, w 2021 z tego tytułu objęto pomocą 50 rodzin, a w 2022r -25 rodzin

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Chełmiec realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku. Ustawa kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została instytucja asystenta rodziny, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W GOPS w Chełmcu na przestrzeni lat 2020-2023 w ramach realizacji ustawowego zadania było zatrudnionych dwóch asystentów rodziny. W roku 2022 prowadzili oni pracę w 18 rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W roku 2022 w gminie Chełmiec nie było rodzin wspierających.

W 2022r Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 164 965,68 zł.

W ramach wspierania rodziny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z innymi służbami takimi jak: szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu oraz organizacje pozarządowe.

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej powyżej analizy, wyróżniono najważniejszy obszar problemowy w dziedzinie planowania strategicznego jakim **jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wynikająca z niskich kompetencji rodzicielskich.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmcu realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Na terenie gminy powołany jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskiej Karty”. Do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chełmiec w okresie od stycznia 2020 roku do 30 września 2023 roku wpłynęło łącznie 177 „Niebieskich Kart” od poniższych podmiotów:

Tabela 1. Zjawisko przemocy w rodzinie wg danych GOPS Chełmiec

	Niebieskie Karty 2020	Niebieskie Karty 2021	Niebieskie Karty 2022	Niebieskie Karty I połowa 2023
POMOC SPOŁECZNA	7	4	7	7

POLICJA	41	43	38	28
OŚWIATA	-	-	-	2
SŁUŻBA ZDROWIA	-	-	-	-
GKRPA	-	-	-	-
RAZEM:	48	47	45	37

Źródło: rejestr wpływu „Niebieskich Kart” do Przewodniczącego ZI

Z powyższej tabeli wynika, iż liczba prowadzonych procedur Niebieskich Kart jest spora co może wskazywać nie tylko na wzrost występowania przemocy w rodzinie, w również na wzrost wykrywalności przemocy w rodzinie i większą świadomość ofiar przemocy o słuszości zgłaszania przemocy domowej. Ponad to policja jest instytucją, w której najczęściej dochodzi do identyfikacji problemu przemocy w rodzinie.

W gminie zauważalny jest również problem alkoholowy społeczeństwa, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Gminy w Chełmcu, według stanu na koniec 2022 roku Komisja liczyła 8 członków. W 2022 roku przeprowadzili 34 rozmowy z osobami uzależnionymi od alkoholu. Jednocześnie w omawianym roku Komisja podjęła czynności zmierzające do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 14 osób uzależnionych od alkoholu oraz wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 10 osób.

W gminie Chełmiec funkcjonuje Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. W ramach jego działalności mieszkańcy Gminy mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego.

W 2022 roku w punkcie udzielono 47 porad.

Zasoby gminy Chełmiec

Program wspierania rodziny będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane poniżej:

- 1) Urząd Gminy w Chełmcu – dowozy dzieci, organizowanie kolonii, Gminna Karta Dużej Rodziny;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmcu – praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa; przyznawanie i wypłacanie stypendiów, Karta Dużej Rodziny, program "Dobry Strat", asystenci rodziny, współpraca z PCPR-em
- 3) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych,
- 4) Zespół Interdyscyplinarny – wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
- 5) placówki służby zdrowia z terenu gminy – działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej;
- 6) placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy – działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i rodziców;
- 7) parafie z terenu gminy – działalność charytatywna.

Wymienione wyżej instytucje gro swoich działań kieruje w stronę udzielania różnych form pomocy dziecku i rodzinie.

Analiza SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służących do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania:

- Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym czy utrudniającym rozwój?

- Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza sytuacji rodziny, dziecka i systemu opieki oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ·Realizacja zapisów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, Gminnych Programów Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy ·Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·Aktywnie działający Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz powoływanych grup roboczych ·Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, PWD) ·Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny ·Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych przemocą. ·Dostęp do poradnictwa specjalistycznego m.in. prawnika i psychologa ·Funkcjonowanie na terenie powiatu Ośrodka Interwencji Kryzysowej ·Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty ·Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny ·Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży ·Liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone we współpracy z placówkami oświaty ·Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych (GOK, biblioteka, placówki oświatowe) ·Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> ·Ubóstwo ·Bierna postawa osób i rodzin wobec problemów występujących w ich rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie ·Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego ·Brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia ·Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela ·Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie pomocy rodzinie ·Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów ·Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ·Rozwój wolontariatu ·Edukacja rodziców ·Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę ·Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym ·Systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez pracowników służb wspierających rodzinę ·Edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym 	<ul style="list-style-type: none"> ·Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów ·Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia” ·Wzrost kosztów utrzymania rodzin ·Rozpad związków (rozwoły separacje, wyjazdy za granicę) ·Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami , daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności ·Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc ·Zaniedbania obowiązków opiekuńczo wychowawczych przez rodziców ·Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz

zjawisko „dziedziczenia biedy”

- Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, internetu
- Niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
- Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym bez zabezpieczenia środków finansowych

Przewidywane formy działania

Realizacja zaplanowanych działań oraz przewidzianych form pomocy rodzinom uzależniona jest przede wszystkim od sytuacji, w której znajduje się dana rodzina. Nieodzownym elementem służącym diagnozie będzie wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wszystkie działania mają zapobiec dysfunkcjom w rodzinie, minimalizować negatywne skutki sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowaniu rodzin. Program powinien również przyczynić się do zapobiegania umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Przewidywane formy działania:

- Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny.
- Zachęcanie rodzin do wzięcia udziału w projektach oraz szkoleniach mających na celu zmotywowanie do podjęcia pracy oraz zmiany dotychczasowej sytuacji bytowej.
- Motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji.
- Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
- Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, finansowych, bytowych.
- Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz wsparcie asystenta rodziny.
- Prowadzenie kampanii promujących instytucję rodziny oraz prawidłowe funkcjonowanie rodziny w społeczeństwie.
- Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo.
- Realizacja postanowień ustawy :”Za życiem”

Cele programu

Cel główny: stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie gminy Chełmiec.

Cele szczegółowe:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny;
- 2) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych (praca asystenta rodziny/praca socjalna);
- 3) podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Zadania programu

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny:

- 1) wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, z różnymi problemami występującymi w rodzinach jak: długotrwałe bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia i inne, poprzez:
 - a) aktywizację zawodową rodzin z problemem długotrwałego bezrobocia,
 - b) dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom z trudnościami materialnymi,

- c) pomoc w dostępie dzieci do przedszkoli, współfinansowanie pobytu dzieci z rodzin wymagających wsparcia,
 - d) zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole,
 - e) pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły i podręczniki szkolne,
 - f) współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin ubogich;
- 2) zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży:
- a) diagnoza środowisk rodzinnych w obszarze występujących dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych, analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – praca z rodzinami metodą indywidualnego przypadku
 - b) tworzenie systemu wsparcia, wypracowanie standardów pracy z rodziną wieloproblemową przez instytucje i organizacje pracujące na rzecz dziecka – interdyscyplinarność działań,
 - c) organizowanie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego.
2. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych:
- 1) wspieranie rodzin w samodzielnym wypełnianiu podstawowych funkcji:
- a) udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych i innych,
 - b) szkolenie rodzin wspierających, w przypadku pojawienia się potencjalnych kandydatów do tej roli.
 - c) podejmowanie działań zapobiegawczych interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodziny – obejmowanie rodzin asystenturą,
 - d) ustawiczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników socjalnych, pedagogów, asystenta rodziny.
3. Integracja rodziny oraz reintegracja rodzin wykluczonych społecznie:
- 1) promowanie rodziny jako wartości społecznej:
- a) promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży i ich rodzin,
 - b) organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.
- 2) wspieranie aktywności lokalnej:
- a) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia.
4. Profilaktyka:
- 1) udział w kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny;
 - 2) udział w projektach mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.

Odbiorcy programu

- 1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 2. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmcu przy współpracy z:

- 1) Urzędem Gminy w Chełmcu;
- 2) Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Zespołem Interdyscyplinarnym;
- 4) Placówkami oświatowymi;

- 5) Zakładami Opieki Zdrowotnej;
- 6) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu;
- 7) Policją;
- 8) organizacjami pozarządowymi;
- 9) parafiami.

Źródła finansowania

Źródła finansowania programu:

- 1) środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w Ośrodku Pomocy Społecznej;
- 2) środki pochodzące z dotacji;
- 3) środki zewnętrzne.

Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów programu. Zebrane informacje będą wykorzystane do planowania działań profilaktycznych.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Ośrodek w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Chelmiec sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadania.

Podsumowanie programu

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań profilaktycznych nastawionych na stworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Natomiast, zasadniczym celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które w postaci załączkowej już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest więc od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Oczekiwanym rezultatem wprowadzenia programu jest zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Szoldrowski